

Zatwierdzam

ZASTĘPCA DYREKTORA

20/08/2013 *Renata Zielinska*
.....
Warszawa, dnia

Protokół

z trzynastego posiedzenia Grupy Tematycznej do spraw Podejścia Leader przy Grupie Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

W dniu 25 lipca 2013 roku w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się trzynaste posiedzenie Grupy Tematycznej do spraw Podejścia Leader przy Grupie Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich – zwanej dalej „Grupą”. W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele lokalnych grup działania i lokalnych grup rybackich, przedstawiciele samorządów województw, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (z Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Departamentu Rybołówstwa) a także przedstawiciel Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz zaproszeni eksperci. Kopia listy obecności uczestników posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Posiedzenie otworzyła Naczelnik Wydziału Leader, Pani Joanna Gierulska, która przedstawiła agendę spotkania. Posiedzenie zgodnie z zaakceptowanym przez uczestników harmonogramem przebiegło według następującego porządku:

1. Rozpoczęcie spotkania GTL i przedstawienie programu
2. Informacja o planowanym na 2014 r. cyklu szkoleń dla LGD
3. Potrzeba zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego PROW na lata 2007 – 2013, dotycząca przesunięcia terminu złożenia wniosku o płatność ostateczną do 30 czerwca 2015 r. – dyskusja
4. Projekty parasolowe – omówienie propozycji realizacji projektów parasolowych przygotowanej przez członków GTL i uwag zgłoszonych do niej przez regionalne sieci LGD
5. Zakres lokalnych strategii rozwoju w kolejnym okresie programowania w kontekście obecnych doświadczeń – dyskusja

Ad. 2 Informacja o planowanym na 2014 r. cyklu szkoleń dla LGD

Pani Magdalena Mach z Wydziału Leader MRiRW przedstawiła wyniki, przeprowadzonego na przełomie maja i czerwca br., badania ankietowego nt. potrzeb szkoleniowych LGD oraz przygotowane na ich podstawie założenia, planowanego przez Ministerstwo Rolnictwa na 2014 r., ogólnopolskiego cyklu szkoleniowego dla przedstawicieli lokalnych grup działania. Celem szkoleń ma być rozwijanie konkretnych umiejętności grup z zakresu komunikacji

i aktywizacji oraz wsparcie LGD w przygotowaniu nowych, lepszych jakościowo LSR.

W związku z powyższym, w oparciu o dane pozyskane z ankiet, zdecydowano o objęciu projektem następujących modułów tematycznych:

1. Przygotowanie strategii i przeprowadzanie analizy SWOT,
2. Określanie celów LSR i wskaźników realizacji strategii,
3. Metodologia wsparcia przygotowywania projektów (od pomysłu do realizacji),
4. Ewaluacja LGD i LSR,
5. Przygotowanie strategii komunikacyjnej LGD i metody angażowania społeczności lokalnych w przygotowanie i realizację LSR.

Jedno bądź dwudniowe szkolenia, obejmujące zagadnienia ze wskazanych powyżej dziedzin, realizowane będą w formie wykładów oraz warsztatów praktycznych. Ich uzupełnienie stanowić ma doradztwo indywidualne, dostępne przez 3 miesiące od daty zakończenia szkolenia. Zakłada się, że w tym czasie, prowadzący dany blok tematyczny będzie świadczył nieodpłatne i indywidualne usługi doradcze dla LGD (w formie telefonicznej bądź mailowej), których przedstawiciele uczestniczyli w danym szkoleniu, w zakresie nim objętym.

Członkowie Grupy zaapelowali, aby w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, które wyłoni organizatora szkoleń, cena nie stanowiła jedyne kryterium wyboru ofert oraz by udział przedstawicieli LGD w szkoleniach oraz zdobyte przez nich nowe kompetencje były uwzględniane przy ocenie potencjału grup w następnym okresie programowania. Ponadto zaproponowano, aby podobnymi szkoleniami objąć także pracowników samorządów województw. Dodatkowo Pan Zbigniew Wieczorek ze Stowarzyszenia LGD „Gniazdo” wystąpił z propozycją, aby cały projekt zrealizować w formacie e-learning, co pozwoliłoby na obniżenie kosztów i w efekcie udział w nim większej ilości osób.

Pani Joanna Gierulska, odnosząc się do sugestii uczestników spotkania, potwierdziła, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego brane będą pod uwagę również doświadczenie wykonawcy w organizacji szkoleń o przedmiotowej tematyce oraz posiadanie kadry o stosownych kwalifikacjach. Pani Naczelnik zapowiedziała ponadto przeanalizowanie możliwości uwzględnienia w ograniczonym zakresie udziału pracowników SW w szkoleniach dla LGD oraz przedyskutowanie kwestii szkoleń dla lokalnych grup rybackich z Departamentem Rybołówstwa MRiRW.

Ad. 3 Potrzeba zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego PROW na lata 2007 – 2013, dotycząca przesunięcia terminu złożenia wniosku o płatność ostateczną do 30 czerwca 2015 r. – dyskusja

Tę część posiedzenia poświęcono zgłoszonej przez Samorząd Województwa Małopolskiego propozycji wydłużenia do 30 czerwca 2015 r. okresu składania wniosku o płatność ostateczną (WoP) w działaniu 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”.

Nawiązując do materiału przesłanego członkom Grupy przed spotkaniem, Pani Naczelnik Joanna Gierulska zauważyła, że ponieważ przeprowadzenie sugerowanej zmiany oznaczać będzie konieczność istotnej nowelizacji aż dwóch rozporządzeń (rozporządzenia dotyczącego

działania 413 oraz działania 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”), niezbędnym jest, aby przed rozpoczęciem procesu legislacyjnego, uzyskać jednoznaczne stanowisko zainteresowanych stron odnośnie potrzeby wprowadzenia postulowanych zmian.

Prezentację przedstawiającą główne założenia ewentualnych zmian oraz ich zalety i wady zaprezentowała Pani Beata Rodak z Wydziału Leader MRiRW. Prezentacja stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Krzysztof Kołodziejak, Zastępca Dyrektora Departamentu Działań Delegowanych ARiMR, odnosząc się do przedstawionej propozycji, zauważył, że wskazanie 15 grudnia 2015 r., jako terminu granicznego na dokonanie płatności, w sytuacji jakichkolwiek opóźnień w procesie rozpatrywania wniosku o płatność przez SW i/lub dokonywania płatności przez ARiMR może doprowadzić do nierozliczenia działania 431. W związku z powyższym Pan Dyrektor zaproponował, aby dokonanie płatności nastąpiło do 30 listopada 2015 r.

Pan Łukasz Tomczak z Wydziału Leader poinformował, że termin składania wniosku o płatność ostateczną w działaniu 431 (30 czerwca 2015 r.) nie będzie zmieniany. Zakłada się jedynie, że SW wstrzymają się z jego rozpatrzeniem do momentu weryfikacji WoP z działania 413, co pozwoli na wyliczenie kosztów bieżących, stanowiących 15% sumy y wszystkich zrefundowanych kosztów kwalifikowalnych w ramach danej LSR. Nie oznacza to jednak, że z dokonaniem płatności w ramach działania Funkcjonowanie LGD należy czekać do momentu rozpatrzenia wszystkich WoP z działania 413. Zlecenie przelewu może nastąpić gdy tylko rozliczony zostanie wspomniany powyżej limit 15% wszystkich kosztów kwalifikowalnych.

Nawiązując do wygłoszonej prezentacji, Pani Urszula Pużanowska z LGD Gościnnia Wielkopolska, zwróciła uwagę na fakt pominięcia w dotychczasowej dyskusji kwestii związanych z obowiązkiem składania przez LGD sprawozdań końcowych z realizacji LSR, których przygotowanie, w sytuacji przesunięcia terminu złożenia wniosku o płatność ostateczną w działaniu 413, stanie się problematyczne, gdyż będzie mieć miejsce już po złożeniu WoP dla działaniu 431, a więc koszty jego przygotowania nie będą mogły być zrefundowane.

Odpowiadając na zgłoszone obawy Pani Joanna Gierulska przyznała, iż zaproponowane rozwiązanie nie jest wolne od wad, do których zaliczyć należy również tę wskazaną przez Panią Urszulę Pużanowską, ale jednocześnie pozwala na pełniejsze wykorzystanie środków dostępnych w ramach osi 4 Leader.

Pani Justyna Durzyńska, Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, stwierdziła, iż kwestią nadrzędną, która powinna przesądzić o wprowadzeniu przedmiotowych zmian jest możliwość większej kontrakcji środków i w rezultacie zrealizowania większej liczby projektów. Wydaje się również, iż wskazywane, jako jedna z głównych wad rozważanego rozwiązania, ograniczenie ewentualnej realokacji niewykorzystanych środków osi 4 na inną oś PROW 2007-2013 w rzeczywistości ma miejsce już w przypadku obowiązku składania WoP ostateczną do 31 grudnia 2014 r., który praktycznie także nie pozostawia realnej możliwości przenoszenia środków. Ponadto Pani Justyna Durzyńska zaproponowała, aby w przypadku przyjęcia

proponowanych zmian rozważyć opcję wypłaty środków z działania 431 w podziale na 2 transe, z których pierwsza obejmowałaby np. 15% z ogólnej kwoty wniosków o płatność złożonych do 31 grudnia 2014 r., a druga pozostałą resztę.

Pan Piotr Szymański, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, poparł przedstawione przez MRiRW propozycje zmian mające na celu przesunięcie terminu złożenia WoP ostateczną w działaniu 413 do 30 czerwca 2015 r. Zapowiedział ponadto wystąpienie do Ministerstwa z pisemnym postulatem wprowadzenia bardziej elastycznego podejścia do zasad przygotowywania list przez organy decyzyjne w ostatnich naborach. Zezwolenie na tworzenie rezerwowych list projektów w ostatnim naborze umożliwiłoby płynne finansowanie operacji z listy rezerwowej w momencie pojawienia się uwolnionych środków i w rezultacie skuteczniejsze i wydajniejsze zarządzanie dostępnymi limitami finansowymi.

Pani Joanna Sokółska z LGD Puszcza Knyszyńska stwierdziła, iż przesunięcie terminu w przypadku LGD, które zostały wybrane do realizacji LSR w zakresie dodatkowych zadań jest wręcz koniecznością, gdyż inaczej, bez względu na tempo rozpatrywania wniosków przez SW i ARiMR, byłoby im niezwykle trudno rozdysponować otrzymane środki, w tym w szczególności te które pozostaną z pierwszych alokacji.

Pani Joanna Gierulska odnosząc się do wypowiedzi Pani Justyny Durzyńskiej przypomniała o możliwości realokacji do sierpnia 2015 r. niewykorzystanych środków do innych osi programu w ramach działań wieloletnich niewymagających kontraktowania nowych umów. Odpowiadając na sugestię Pana Piotr Szymańskiego, Pani Naczelnik zauważyła, iż elastyczne wydłużanie list rezerwowych będzie wymagało uchylecia obecnie obowiązującego przepisu mówiącego o przyznawaniu pomocy do wysokości 120% limitu dostępnych środków wskazanego w ogłoszeniu o ostatnim naborze. Zmianę tę można rozważyć w kontekście dyskutowanej nowelizacji rozporządzeń, należy mieć jednak na uwadze, że pozwoli ona na wskazywanie w ogłoszeniu jedynie minimalnego limitu środków, do którego LGD wybiera projekty. Ponadto wskazała na konieczność skonsultowania tego rozwiązania ze służbami prawnymi MRiRW.

Przedstawioną przez MRiRW propozycję nowelizacji rozporządzeń poparli również Pan Adam Panasiuk z LGD Polesie, Pan Marek Misiura z LGD Partnerstwo 5 Gmin i Podkarpackiego Forum Leader oraz Pan Edward Trojanowski ze Stowarzyszenia „Partnerstwo Zalewu Zegrzyńskiego”.

Reprezentant Podkarpacia zauważył ponadto, iż o ile same WoP rozpatrywane są dość sprawnie, to źródłem wielu opóźnień przekładających się na okres uzupełnienia wniosku jest przedłużający się czas oczekiwania przez wnioskodawców na interpretację indywidualną dotyczącą podatku VAT.

Pani Elżbieta Filipowicz, Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, mając na względzie zmobilizowanie wnioskodawców do większej staranności przy wypełnianiu WoP, zaproponowała aby ograniczyć beneficjentom możliwość dokonywania ich uzupełnień do dnia 30 sierpnia 2015 r.

Po tej dacie wnioski zawierające błędy bądź braki nie mogłyby być już zmieniane i w takiej formie byłyby rozpatrywane.

Pani Joanna Gierulska odpowiadając na pytanie Pana Krzysztofa Kwaterny dotyczące objęcia proponowanymi zmianami również kontroli wyboru przez LGD, potwierdziła, iż obecna propozycja zmian nie zakłada zniesienia, związanego z prowadzoną kontrolą wyboru, miesięcznego terminu wstrzymującego rozpatrywanie WoPP. Pani Naczelnik przypomniała ponadto, iż wstrzymanie biegu terminu na weryfikację WoPP z uwagi na prowadzoną kontrolę, dotyczy jedynie wniosków aktualnie podlegających kontroli. Brak jest natomiast uzasadnienia dla wstrzymywania rozpatrywania wniosków z danego naboru w związku z prowadzeniem kontroli innych, zamkniętych naborów.

Na zakończenie tej części spotkania Pani Naczelnik poprosiła członków GTL o skonsultowanie z lokalnymi grupami działania propozycji przesunięcia terminu złożenia wniosku o płatność ostateczną do 30 czerwca 2015 r. oraz przekazanie MRiRW stanowisk regionów w tej sprawie do dnia 2 sierpnia br.

Ad. 4 Projekty parasolowe – omówienie propozycji realizacji projektów parasolowych przygotowanej przez członków GTL i uwag zgłoszonych do niej przez regionalne sieci LGD

W tej części spotkania Pani Naczelnik Joanna Gierulska zaprezentowała stanowisko i uwagi MRiRW do wstępnych założeń projektów parasolowych opracowanych przez członków GTL zgodnie z ustaleniami z ostatniego posiedzenia Grupy i zgłoszonych do nich komentarzy sieci regionalnych LGD.

Poruszane zagadnienia dotyczyły przede wszystkim kwestii: możliwych opcji finansowania i rozliczania projektów parasolowych, zakresu pomocy i odpowiedzialności LGD, kontroli poprawności realizacji mikroprojektów przez LGD i SW oraz katalogu beneficjentów mikroprojektów.

Opracowany na podstawie propozycji LGD, uwag sieci regionalnych i MRiRW oraz dyskusji przeprowadzonej na posiedzeniu Grupy, materiał dotyczący projektów parasolowych stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

W dalszej części spotkania rozpoczęto dyskusję nt. projektów własnych LGD i projektów kluczowych oraz możliwości realizacji tych ostatnich przez LGD.

Pan Witold Magryś ze Śląskiego Związku Gmin zaapelował o uściślenie obu terminów proponując jednocześnie, aby projekty kluczowe zdefiniować, jako projekty fundamentalne dla realizacji LSR. Projekty te niekoniecznie musiałyby być wdrażane przez LGD, ale grupy miałyby możliwość wzięcia udziału w konkursie na ich realizację.

Pani Joanna Gierulska w kontekście toczącej się dyskusji podkreśliła konieczność zachowania konkurencyjności wyboru, co oznacza, że LGD może realizować projekt kluczowy tylko w sytuacji gdy zwycięży w procedurze konkursowej na jego realizację.

Reprezentujący LGD Lider Wałecki Pan Janusz Bartczak zaproponował, aby LGD, wzorem Regionalnych Programów Operacyjnych, mogły tworzyć listy indykatywne najważniejszych dla obszaru realizacji danej LSR zadań, które następnie mogłyby same realizować, jako projekty kluczowe.

Pan Piotr Sadłocha z LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej zaproponował z kolei, aby LGD, w sytuacji gdy beneficjent mikroprojektu nie będzie realizował wskaźników projektu parasolowego i rozwiąże umowę, mogła sama przejąć jego realizację. Takie rozwiązanie, szczególnie w przypadku rozliczania ryczałtowego, zapewniłoby osiągnięcie wskaźników i zabezpieczyło finansowanie całego projektu.

Kończąc dyskusję w tej kwestii Pani Renata Zielińska, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW, stwierdziła, iż nie należy wprowadzać dodatkowych definicji. LGD będą realizowały projekty parasolowe na mikrogranty i zgodnie z zapisami projektów rozporządzeń unijnych same będą mogły być ich beneficjentami (projekty własne LGD) pod warunkiem, że przeprowadzony zostanie konkurs, w którym zachowana zostanie zasada wyboru projektów.

Pan Krzysztof Kwatera z LGD Dolina Raby zaapelował, aby w kolejnym okresie programowania umożliwić grupom realizowanie własnych projektów, nawet jeśli wiązałoby się to z koniecznością uczestniczenia w konkursie czy wprowadzeniem do strategii limitu finansowego, powyżej którego LGD sama nie mogłaby być beneficjentem.

Pani Joanna Gierulska, w związku z pojawiającymi się niejasnościami terminologicznymi zaproponowała, aby wprowadzić pojęcie „projekty LGD”, przez które będzie się rozumieć projekty parasolowe i projekty własne LGD. Pani Naczelnik zapowiedziała ponadto opracowanie i przesłanie do członków GTL materiału z wstępną koncepcją projektów LGD łączącą stanowisko grup i MRiRW (o jego zaopiniowanie w szczególności zostali poproszeni przedstawiciele SW i ARiMR, którzy nie uczestniczyli w przygotowaniu dokumentu) oraz wstrzymanie dyskusji w tym temacie do momentu uzyskania rozstrzygnięć co do zapisów PROW na lata 2014-2020.

Pani Justyna Durzyńska zwróciła uwagę, iż zgodnie z dzisiejszą dyskusją należy wprowadzić poprawkę do zapisów projektu umowy partnerskiej z 12 lipca br., która w obecnym kształcie nie uwzględnia możliwości składania przez LGD wniosków i realizowania projektów.

Ad. 5 Zakres lokalnych strategii rozwoju w kolejnym okresie programowania w kontekście obecnych doświadczeń – dyskusja

Pani Joanna Gierulska poinformowała, iż zgodnie z agendą ta część spotkania miała zostać poświęcona prezentacji nowej wersji projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Ponieważ jednak, planowane na dzień 23 lipca, spotkanie kierownictwa resortu zostało przeniesione na 25 lipca, w chwili obecnej nowa wersja nie została jeszcze zatwierdzona przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W związku z powyższym Pani Naczelnik omówiła w skrócie zakres lokalnych strategii rozwoju zawarty w zarysie PROW 2014-2020 dostępnym na stronie MRiRW.

Odnosząc się do przedstawionych informacji Pan Krzysztof Kwatera i Pani Renata Bukowska zaapelowali, aby pomimo wyłączenia z PROW infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, uwzględnić wsparcie dla tworzenia przydomowych oczyszczalni.

Pani Dyrektor Renata Zielińska zwróciła się z kolei z prośbą do przedstawiciela LGD Dolina Raby, jako osoby zaangażowanej w rozwój koncepcji inkubatorów kuchennych

o zidentyfikowanie występujących w przepisach krajowych barier utrudniających wytwarzanie i sprzedaż produktów lokalnych.

Pani Joanna Gierulska poprosiła reprezentantów lokalnych grup działania o pomoc w określeniu realnych potrzeb LGD w zakresie bieżącego funkcjonowania LGD, nabywania umiejętności i aktywizacji i przygotowanie racjonalnej symulacji rocznych kosztów, na podstawie, której możliwe byłoby skalkulowanie przyszłych budżetów grup.

Pan Tomasz Paluch zobowiązał się przygotować taką kalkulację dla LGD działającej na obszarze zamieszkanym przez 30 000 mieszkańców, Pan Piotr Sadłocha dla LGD z 50 000 mieszkańców, Pan Zbigniew Wieczorek dla 60 000, Pani Urszula Pużanowska dla 100 000, a Pani Irena Krukowska Szopa dla 140 000 mieszkańców.

Ustalono, iż symulacje zostaną przekazane do MRiRW do końca sierpnia.

Protokół sporządziła: Magdalena Mach

